

Kom i gang med slægtsforskning!

Skrevet af Bente Buhl Østergaard

Indhold

Kom i gang med slægtsforskning!	1
Indhold	1
Forord.....	2
Inden man går i gang.....	3
Hvad er bevæggrunden til at starte med at forske i slægten?.....	3
Advarsel!	3
Indsamling af konkret viden	4
Kirkebøger	5
Til- og afgangslister	8
Kirkebøger på Internettet	9
Hvad man bør vide i forbindelse med:.....	10
Fødsel.....	10
Konfirmation.....	10
Vielser/trolovelser.....	10
Begravelser.....	11
Folketællinger	11
Kildekritik	15
Pas på slægtsbøger og hvad I måtte finde på nettet	17
Sprogbrug.....	17
Slægtsforskningsprogrammer	18
Videre med slægtsforskning.....	20

Forord

Jeg har forsket i slægten i en del år og har de fleste år været med i Horsensegnens Slægtsforskere, hvor jeg har deltaget i forskellige arrangementer, hvor et af dem har været at hjælpe andre slægtsforskere på Horsens Bibliotek.

I vinterhalvåret kunne man en gang om måneden komme ind fra gaden og få hjælp på Horsens Bibliotek, hvor der sad frivillige fra foreningen for at hjælpe. Man kunne som hjælper få mange forskellige udfordringer, hvor nogle er enkle at løse for erfarne, mens andre kræver meget og nogle kan være uløselige...

Med inspiration fra mine timer på biblioteket ville jeg i 2011 skrive en lille vejledning til hvordan, man kommer i gang med slægtsforskning, men det greb om sig, så i stedet for et par sider blev det til et kompendium på over 20 sider.

Da jeg i marts 2022 ville ændre nogle få ting af det, jeg skrev tilbage i 2011, måtte jeg sande, at det var håbløst forældet og mange af linkene eksisterer ikke mere. Så jeg lavede en lidt mere nutidig vejledning.

Der er sket rigtig meget, siden jeg lavede de to foregående vejledninger, så jeg har nu lavet en opdatering i februar 2026.

I efteråret 2024 lavede vejledningerne til ejendoms historie mm, men jeg måtte lave dem om 2 gange inden for 2 måneder, da Rigsarkivet blev ved med at lave om på deres hjemmeside, så det er meget vanskeligt at have en opdateret vejledning.

Da alting sker meget hurtigt på internettet, kan jeg derfor ikke garantere for at linkene bliver ved med at virke og at siderne ser ud, som jeg har vist, men jeg håber alligevel, I kan bruge denne vejledning.

Bente Buhl Østergaard

Revideret udgave
Februar 2026

Inden man går i gang

Hvad er bevæggrunden til at starte med at forske i slægten?

Er der en myte, man vil have be- eller afkræftet?

Er der rygter om, at der skulle være blå blod i årene?

Har man lyst til at lære mere om sine forfædre og deres historie?

Savner man en livslang interesse i et fællesskab med ligesindede?

Vil man gerne lave en slægtsbog til sine børnebørn?

Tror man, at man er en forsvunden arving?

Uanset hvad baggrunden er, skal man forvente sig lidt af hvert, og der kan komme positive og negative overraskelser...

Advarsel!

- Vær forberedt på at finde ubehagelige overraskelser!
- Måske finder man ud af, at der kun er almindelige mennesker i slægten, der alle har rent mel i posen og har opført sig sømmeligt!
- Måske har man en anden morfar end formodet, der kan være utugt i familien, og man kan være i slægt med mordere, brandstiftere, alkoholikere, baroner, natmænd, rakkere mm.
- Man kan komme i konflikt med de ældste nulevende i slægten, hvis man finder ting, der modbeviser den eksisterende myte!
- Man kan gå i stå, fordi en fader eller moder er ukendt.
- Man kan ikke komme længere tilbage, da arkivalierne er brændte eller gået til af vandskade.
- Man kan have spildt flere års arbejde, da man har bevæget sig hen ad et vildspor!
- Der findes rigtig mange hjemmesider på nettet, hvor man kan finde noget af sin slægt, men vær opmærksom på, at uanset hvor man finder det, kan de være fejlbehæftede, så tjek selv efter.
- Hvis man kommer godt i gang, kan man blive så grebet af det, at man får en livslang interesse, der kan tage al den tid, man afsætter til det og mere til, da det er utroligt spændende og udtømmeligt....

Indsamling af konkret viden

Husk at notere kilden ned straks!

Notér alt ned med kildehenvisning, altså hvor og hvornår man har fået oplysningen af hvem, eller hvor man har fundet oplysningen. Det sparer oceaner af tid senere hen!

Notér alle de **overleveringer**, man har fra familie, venner og bekendte ned!

- Husk nogle er sandfærdige – nogle er myter – en fjer kan være blevet til fem høns, og de kan være præget af ønsketænkning.

Når man samler oplysninger i omgangskredsen, kan det være svært som nybegynder at vide, hvad der er relevant, jeg vil derfor henvise til afsnittet: ”Hvad man bør vide i forbindelse med...”.

Notér al konkret viden - især tid, sted og navn - omkring Barsedåb, Konfirmationer, Bryllupper, Skilsmisser, Sølvbryllupper, Fødselsdage, Begravelser mm.!

Hvor har familien tilknytningsforhold – har slægten boet i sognet gennem generationer, eller er den flyttet rundt i landet – eller udlandet?

Hvor bor forældrenes søskende, hvad ved man om dem?

Hvad ved man om bedsteforældrene, hvor er de født, hvor har de boet, ved man noget om deres søskende?

Med udgangspunkt i alle de ”levende oplysninger” kan man starte med at systematisere dem på papir eller på computeren og skematisere det i et slægtsforskningsprogram på computeren.

Når man så skal søge videre, er det guld værd, at man på Internettet kan søge i kirkebøger og folketællinger mm.

Kirkebøgerne går helt tilbage til omkring år 1645 – få går længere tilbage. De er meget vigtige i forbindelse med slægtsforskning, da alle personer, som er født, døbt, konfirmeret, viede eller døde i Danmark, burde være skrevet ind i kirkebøgerne i de sogne, de har opholdt sig, da hændelserne indtraf.

Når man kommer tilbage før 1875 står det meste på gotisk. Det gotiske Alfabet kan bl. a. findes her: <https://slaegtsbibliotek.dk/921272.pdf>

Man kan tage på aftenskolekursus i gotisk, eller man kan tage kursus på Internettet:

<https://www.rigsarkivet.dk/vejledning/laer-gotisk-haandskrift/>

<https://haandskrift.slaegt.dk/>

Der er også flere kursus i de enkelte slægtsforskerforeninger.

Kirkebøger

Præsternes dokumentation for deres kirkelige handlinger noteres i kirkebøgerne – typisk fødsel, dåb, konfirmation, trolovelser, vielser og begravelser, nogle har endda med hvem, der var i kirke, men også ikke kirkelige handlinger som til- og afgangslister har i en del år været en fast del af kirkebogen.

I de ældste kirkebøger skrev man dåb, vielser og dødsfald ind i kronologisk rækkefølge og det kan derfor være ret uoverskueligt at finde en persons dåb eller lign. Dvs. hvis Jens Petersen er død den 17/8 1689 og Johan Poulsen får et barn den 18/8 1689, står den umiddelbart efter. Oplysningerne er tillige meget spartanske, da man skulle spare på papiret og ikke skrive mere end det allervigtigste ned f. eks. i forbindes med dåb: Dato - Jens Hansens datter døbt Johanne. Man får her hverken fødselsdatoen, moderens navn eller oplysninger om fadderne endsige nogen oplysning om deres bopæl.

Senere gøres der forskellige forsøg på at opdele de forskellige kirkelige begivenheder ved i højre eller venstre side skrive dåb, vielse, død etc. I de nyeste kirkebøger fra ca. 1813 er der fortrykte skemaer, som præsten eller kordegnen skal udfylde, og der er bestemte regler for, hvordan de skal udfyldes, og hvad man gør ved rettelser mm.

Da dette lille kompendium er tiltænkt nybegyndere, vil jeg derfor kun uddybe, hvordan man kommer i gang med at forske i de nyeste bøger, det andet lærer man sig selv, efterhånden som man får mere erfaring og kommer længere tilbage i slægten.

I de store kirkesogne kan der være specielle kirkebøger for de enkelte handlinger f. eks. fødte, døde og viede, men i alle de mindre sogne, som udgør flertallet, er de enkelte kirkebøger opdelt således:

- Fødte Mandkøn, Fødte Kvindekøn,
- Konfirmerede Dreng, Konfirmerede Piger
- Ægteviede
- Tilgangslister, Afgangslister
- Døde Mandkøn, Døde Kvindekøn
- Almindelige jævnførsler (bruges sjældent i slægtsforskning, da de er uoverskuelige – tanken var, at præsten skulle have lavet et alfabetisk register over personer i kirkebogen, men det mislykkedes oftest)

Kirkebøgerne 1649-1814 og 1892-1925 indeholder oplysninger om fødte, konfirmerede, viede og døde, mens kirkebøgerne fra 1814-1891 tillige indeholder jævnførsler og til- og afgangslister, da det kun var i den periode, det blev skrevet ind i kirkebøgerne.

Kom i gang med slægtsforskning

<p style="text-align: center;">Hvor født?</p> <p style="text-align: center;">(Paa Landet: Byen, Sognet og Herredet. Har Gaarden eller Huset særegt Navn, bør det anføres. I Købstad: Købstaden og tillige Sognet, hvis der i Byen er mere end 1 Sogn, samt derhos altid Gaden og Husnummeret.)</p>	<p style="text-align: center;">Barnets fulde Navn.</p>
<p style="font-family: cursive;">Alrø By. Alrø Sogn, Hads Herred.</p>	<p style="font-family: cursive;">Jørgen Olesens gaard Olesen</p>

Barnets fødested med sogn, by og herred er sammen med barnets fulde navn vigtige for at finde rette person.

Fødested: Alrø By, Alrø Sogn, Hads Herred
Barnets navn: Jørgen Østergaard Olesen

<p>Forældrenes fulde Navn efter Forevisning af Døbe- eller i alt Fald Vielsesattest eller ved Eftersyn i Kirkebogen; deres Stilling og Bopæl; samt for Moderens Vedkommende Angivelse af hendes Alder med det fyldte Aar. (Barnets ægte Fødsel maa altid dokumenteres ved Vielsesattest eller Eftersyn i Kirkebogen.)</p>	<p>Forældrenes fulde navn er en meget vigtig oplysning, da det felt fortæller, hvem forældrene er, og hvor gammel moderen er ved fødslen. Det kan hjælpe med at finde ud af, om det er de rette personer, man arbejder med, og det giver oplysning om moderens alder – nogle præster oplyser endda, hvor og hvornår forældrene er gift, hvilket er en stor hjælp, så ved man i hvilken kirkebog, man skal søge yderligere oplysninger om forældrene.</p>
<p style="font-family: cursive;">Andreasen Jens Olesen og Hustru Ane Grete de Jørgensen. Moderen 28 Aar.</p>	<p>Her står: "Indsiddet Jens Olesen og Hustru Ane Grete Jørgensen – Moderen 28 Aar"</p>

Under dåbsdatoen står datoen for dåben, hvad enten der er tale om hjemmedåb eller barnet er døbt i kirken.

I dette tilfælde står her "15de Maj 1892" Daaben er foretagne i Kirken af Pastor Brockdorff paa Alrø. Hvis barnet havde været hjemmedøbt, havde der stået "hjemmedøbt", og tillige datoen for, hvornår barnet var fremstillet i kirken.

<p style="text-align: center;">Daabsdagen.</p>	<p>Hvem der har foretaget Daabs-handlingen, og om den er foretaget i Kirken eller hjemme. Ved Hjemmedaab anføres tillige Datoen for Fremstillingen i Kirken.</p>
<p style="font-family: cursive;">15de Maj 1892</p>	<p style="font-family: cursive;">Daaben er foretaget i Kirken af Pastor Brockdorff paa Alrø.</p>

Kom i gang med slægtsforskning

Under rubrikken "Faddernes fulde Navn, Stilling og Bopæl" står her:
 "Frembaaren af Gaardejer Morten Jakobsens Hustru Ellen Jørgensen, Fadd: Ungkarlene Jens Libariussen og Lorents Jensen begge paa Alrø samt Ungkarl Karl Alfred Olesen og Pigen Ane Marie Margrehte Olesen begge fra Hjarnø"

Faddernes fulde Navn, Stilling og Bopæl.	Anmærkninger. (Her anføres blandt andet, hvad der vedkommer Bestemmelsen af Barnets Fødehjemstedsret.)
<p><i>Frembaaren af Gaardejer Morten Jakobsens Hustru Ellen Jørgensen. Fadd: Ungkarlene Jens Libariussen og Lorents Jensen begge paa Alrø samt Ungkarl Karl Alfred Olesen og Pigen Ane Marie Margrehte Olesen begge fra Hjarnø</i></p>	

Nogle gange kan man være heldig, der er familiemedlemmer blandt fadderne.

Under rubrikken Anmærkninger kan bl.a. anføres, hvis præsten har skrevet forkert, hvis der er kommet navneforandring eller pågældende er meldt ud af folkekirken, og at det er meldt til et andet sogn eller folkeregisteret.

at

Der er tilsvarende rubrikker til konfirmation, vielser og dødsfald.

Til- og afgangslister

Til- og afgangslisterne indeholder oplysninger: årstal, for- og efternavn – alder – Håndtering (arbejdets art) – hvorfra/til man er rejst/rejser – Anmærkning f.eks. vaccination og anmærkning omkring Skudsmålsbogen. Især unge ugifte rejste ofte fra plads til plads, når de var ude at tjene, men det var kun, hvis de rejste udensogns, at præsten skrev det ned, og ak ja præsten kan også have glemt at skrive nogle ned!

Her vises et uddrag af en tilgangsliste, hvor den første tilflytter år 1866 er Knud Mortensen på 25 år, der var Tjenestekarl og kom fra Brigsted i Søvind Sogn – under Anmærkning står: "Godt Skudsmål af 30te April 1866 påtegnet af Kirkeby, vacc. 7de Juli 1842 af Mikisch".

Tilgangs

Anførelse

1866

No.	Navn.	Alder.	Håndtering.
1	<i>Knud Mortensen</i>	<i>25</i> Aar	<i>Tjenestekarl</i>
2	<i>Bergitte Jensen</i>	<i>24</i> -	<i>Tjenestepige</i>
3	<i>Loren Peter Sørensen</i>	<i>16</i> -	<i>Tjenestekarl</i>
4	<i>Christen Christensen</i>	<i>17</i> -	<i>Tjenestekarl</i>
5	<i>Ane Marie Margrethe Olesen</i>		

Liste.

Sognet.

Hvorfra ankommen.	Hvor anført i det alm. Sconf. Reg.	Anmærkninger.
Bregsted, Leirvold Sogn Gylling Hundslund		Godt Skindmaal af 30 ^{de} April 1866 oprategnet af Wierkeby, d. 17 ^{de} Juli 1842 af Mikiseth
Taastrup, Hundslund Sogn		Ligeb. gaadeg. 3 ^{de} Mai 1866 af Koller
Hundslund Sogn Taastrup		Ligeb. gaadeg. 1 ^{ste} Mai af Jørgensen Ligeb. gaadeg. 7 ^{de} Mai 66 af Jørgensen Ligeb. gaadeg. 2 ^{de} Mai 66 af Jørgensen

Kirkebøger på Internettet

Landet var delt op i 24 amter, som var delt op i endnu flere herreder, som igen var delt op i sogne, som havde hver sin kirke. Se <http://www.dis-danmark.dk/kort/kort.htm> Amterne står med rødt øverst til højre og nederst på siden, når man klikker på et af amterne, kommer et kort, som viser herrederne og sognene i det pågældende amt.

Kirkebøgerne indeholder. F: Fødte, K: Konfirmerede, V: Viiede, D: Døde, J: Jævnførsler, T: Tilgangslist, A: Afgangslister.

I starten stod det kronologisk senere blev det opdelt i begivenheder.

De fleste kirkebøger ind til år 1960 for døpte, konfirmerede og viiede og indtil 1969 for døde og begravede er scannet og kan bl. a. ses på statens arkiver.:

<https://arkivalieronline.rigsarkivet.dk/da/geo/geo-collection/5>

Kirkebøgerne er scannet ind og står med den håndskrift, som præsten havde – indtil omkring år 1875 brugte de gotisk, men uddrag af en del kirkebøger er skrevet ind, så måske kan man være heldig at finde det, man står og mangler. Jeg har samlet nogle af indtastede kirkebøger på følgende hjemmeside hvor der også er link til andre steder, hvor man kan finde kirkebøger:

<http://abostergaard.dk/links/slaegtsforskning/kirkeboger>

Udover på Rigsarkivet.dk foretrækker kan man bl.a. læse kirkebøger følgende steder:

<https://www.danishfamilysearch.dk/churchbook> - Der skal man være logget ind i dag og, man kan kun foretage få søgninger dagligt uden betaling.

<http://ao.salldata.dk/>

Hvad man bør vide i forbindelse med:

Fødsel

- Fulde navn
- Fødselsdato
- Fødselssted – Amt, Herred, Sogn
- Dåbsdato
- Dåbssted - Amt, Herred, Sogn
- Evt. publikation i kirken ved hjemmedåb.
- Faderens fulde navn + stilling
- Moderens fulde ungpigenavn + stilling
- Faddernes navne og stillinger
- Vaccinations dato
- Noter alle øvrige oplysninger ned, nogle præster skriver mere end andre. f. eks. hvor og hvornår forældrene blev viet eller hvem den udlagte barnefader var, hvis moderen var ugift.

Konfirmation

- Fulde navn
- Dato
- Hvor - Amt, Herred, Sogn
- Opholdssted – Hvis de ikke bor hjemme, er det oftest fordi, de er ude at tjene
- Forældreoplysninger – navn, stilling, bopæl
- Fødselsdato
- Fødested
- Dåbsted
- Dåbsdato
- Karakter
- Vaccinationer
- Præstens navn
- + evt. andre oplysninger

Vielser/trolovelser

I de nyeste kirkebøger er det kun vielsen, der er skrevet ind, men går man længere tilbage var forlovelsen/trolovelsen ligeså vigtig og derfor også skrevet ind i kirkebogen.

Gommens og brudgommens

- Vielsesdato
- Vielsessted - Amt, Herred, Sogn
- Forlovelsesdato
- Forlovelsessted - Amt, Herred, Sogn
- Anmeldelsesdato

Kom i gang med slægtsforskning

- Lysning
- Fulde navne
- Evt. tidligere ægteskabelige forhold el. lign. - ungarl, pige, enkemand, enke, fruentimmer – (den sidste har fået børn uden for ægteskab)
- Alder
- Stilling
- Fødesogn - Amt, Herred, Sogn
- Forlovere/vidner – ofte er det fædrene, hvis de lever og bor i nærheden!
- Vaccination
- Oplysninger om bruden og brudgommens forældre

Begravelser

- Fulde navn
- Dødsdato
- Dødsted - Amt, Herred, Sogn
- Begravelsesdato
- Begravelsessted - Amt, Herred, Sogn
- Fødselsdato
- Fødselssted – Amt, Herred, Sogn
- Dåbsdato
- Dåbssted - Amt, Herred, Sogn
- Evt. publikation i kirken ved hjemmedøb.
- Faderens fulde navn + stilling
- Moderens fulde ungpigenavn + stilling
- Oplysninger om evt. efterlevende eller afdød ægtefælle
- Oplysninger og efterlevende børn/forældre
- Noter alle øvrige oplysninger ned, nogle præster skriver mere end andre

Fortvivl ikke, hvis ikke alle felter bliver udfyldt, der er nemlig stor forskel fra præst til præst, fra årstal til årstal og fra sogn til sogn hvor fyldestgørende indberetninger, de har skrevet i kirkebøgerne – især når man går langt tilbage, skulle man spare på det kostbare papir og skrev kun det aller mest nødvendige ind f.eks.: Dato - Jens Hansens Datter døbt Lene! Eller Jens Hansens hustru er død!

Det er i disse tilfælde ekstremt vigtigt at dobbelttjekke, om det nu også er den rigtige Jens Hansen, man har fået fat i - ellers kan man jo komme til at forske i en forkert slægt!

Som kontrast hertil kan man i Sønderjylland opleve at få en hel kronik ved begravelser, hvor man får fuld oplysning om efterlevendes børn, børnebørn og svigerbørn!

Folketællinger

Folketællingerne blev lavet ved, at Lægfolk gik rundt fra hus til hus og noterede navne, alder, civilstand, erhverv og fødested ned på dem, som boede i huset eller gården. De skrev det ned, de hørte - altså på den stavemåde de fandt rigtig og med de navne personerne brugte - hvis man var

Kom i gang med slægtsforskning

døbt Anton Carl Pedersen, kunne der stå Karl Petersen eller Karl Smed, hvis han nu var smed og ikke blev kaldt andet til efternavn. Det var heller ikke alle, der kunne huske, hvornår de var født så man kan kun bruge dem som vejledning,

Folketællingerne er alligevel utrolig værdifulde for slægtsforskere, da man mange gange kan være heldig at finde personen og dennes familie gennem generationer.

Nogle husstande bestod af en enkelt person f. eks. en enkemand/enke i andre husstande var der en familie med far, mor og børn. På de store herregårde kunne der bo mange familier og tjenestefolk på samme matrikel. Folketællingerne blev lavet fra 1769-1801(1803) og fra 1834-1969 med ca. 5-10 års interval. Den nyeste ind til 1940 ligger på Internettet, hvor de er scannet ind ligesom kirkebøgerne

<https://arkivalieronline.rigsarkivet.dk/da/rif/rif-collection/7>

Mindst indtil 1901 kan man søge på enkeltpersoner i en database - tidligere kun gøre det helt op til 1945 i enkelte af sognene på: https://www.ddd.dda.dk/soeg_person_enkel.asp

Når man er kommet ind på siden ”Søg efter person”, skal man vælge Amt og evt. Herred og Sogn – Det er især vigtigt at afgrænse området med herred og sogn, hvis der er mange, som hedder det samme som den, man søger, da alle med det pågældende navn burde dukke op! Her søger jeg efter min tipoldefar Niels Mikkelsen.

The screenshot shows the 'Dansk Demografisk Database' search page. On the left is a navigation menu with options like 'Simpel søgning' and 'Avanceret søgning'. The main area is titled 'Søg efter person - Simple søgning'. It contains search filters for 'Bopælsoplysninger' (Amt: Vejle, Herred: Bjerre, Sogn: As) and 'Personoplysninger' (Navn: niels mikkelsen, Ftår: Alle år). A 'Søg' button is present. On the right, a 'Søgetips' sidebar offers help. Below the search form, it shows 'Udtræk fra DDD: Vejle' with '2 poster fundet'. The first result is for Niels Mikkelsen, aged 44, with details on his civil status, occupation, and family information. The second result is for Niels Mikkelsen, aged 57, with details on his civil status, occupation, and family information. Arrows point to specific elements: the 'Sogn' dropdown, the 'niels mikkelsen' search input, the 'Søgetips' sidebar, the '2 poster fundet' heading, and the 'VIS ALLE FELTER' button for the second result.

Kom i gang med slægtsforskning

Da der søges på en computer, tager den det bogstaveligt, hvordan man staver. Hvis man f.eks. skal søge efter Nikolaj, skal man måske prøve alle stavemåder, inden man opgiver at finde personen i sognet - altså Nicolai, Nicolaj, Nikolai eller Nikolaj. Ligeså med efternavne, mellemnavne mm., hvis man er den mindste smule i tvivl om stavemåde, kan man også indsætte et jokertegn i stedet for de bogstaver, man er i tvivl om. Det kan man læse mere om på siden under "Søgetips" til højre på siden.

Man kan også afgrænse søgningen ved at klikke på rubrikken "Alle år", så kommer alle de årstal frem, der er lavet folketællinger i. Man vælger det årstal, man søger, men det er ikke sikkert, der er en folketælling for det sogn i det pågældende år, man kan så lave en ny begrænset søgning

Når man har indtastet, det ønskede, klikker man på søg, og i viste eksempel fra As Sogn blev der kun fundet 2 poster med Niels Mikkelsen en fra 1870 og en fra 1880

Hvis man klikker på feltet: "Vis alle felter", ved begge årstal, kan man se, at Niels Mikkelsen er 44 år i 1870 og gift med Ane Marie Sørensen på 34 år og har 3 børn Maren, Marie og Søren. De boede i et hus i Sønderhaab.

Dansk Demografisk Database

Folketællinger Kirkebøger Andre databaser Deltag Information

Alle oplysninger vedr. den valgte person

Navn:	Niels Mikkelsen	Køn:	M
Alder:	44	Civilstand:	G
Stilling i husstanden:	Husfader	Fødested:	Barrit. Veile Amt
Erhverv:	Jordbruger		
Kildehenvisning:	Hovedliste 13	trossamfund:	Lutheran
Kilde:	FT-1870	Husstands-/familienr:	50
Matrnr/adresse:	Hus		
Sogn:	As	Herred:	Bjerre
Amt:	Vejle	Stednavn:	Sønderhaab
Indtastningsnr:	E2424	Løbenr.:	202

Samtlige personer i husstanden

Vejle, Bjerre, As, Sønderhaab, Hus, 50, FT-1870, E2424

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Niels Mikkelsen	44	G	Husfader	Jordbruger	Barrit. Veile Amt
Ane Marie Sørensen	34	G	Husmoder	Medhjælper	Assens Sogn. Veile Amt
Maren Mikkelsen	6	U	Barn		Assens Sogn. Veile Amt
Marie Mikkelsen	4	U	Barn		Assens Sogn. Veile Amt
Søren Mikkelsen	2	U	Barn		Assens Sogn. Veile Amt

Kom i gang med slægtsforskning

I folketællingen fra 1880 er Niels Mikkelsen 57 år og hans kone 44 år, de har stadig de 3 førnævnte børn og har fået en søn Mikkel, men de bor nu i eget hus i Hosby og står sammen med en anden familie.

Her kan man se, at der bor to familier i huset.

Trods det, der er gået 10 år er Niels Mikkelsen blevet 13 år ældre siden folketællingen i 1870, men de øvrige familiemedlemmer er kun blevet 10 år ældre! Så husk kildekritikken.

Folketællinger

Kirkebøger

Andre databaser

Deltag

Information

Kontakt

Alle oplysninger vedr. den valgte person

Navn:	Niels Mikkelsen	Køn:	M
Alder:	57	Civilstand:	Gift
Stilling i husstanden:	Husejer, Lever af sin Jordlod	Fødested:	Barrit Sogn, Vejle Amt
Kildehenvielse:	Optællingsliste 6	trossamfund:	Lutheran
Kilde:	FT-1880	Husstands-/familienr:	17
Matrnr/adresse:	Et Hus		
Sogn:	As	Herred:	Bjerre
Amt:	Vejle	Stednavn:	As Sogn, Hosby By
Indtastningsnr:	D3009	Løbenr.:	290

Samtlige personer i husstanden

Vejle, Bjerre, As, As Sogn, Hosby By, Et Hus, 17, FT-1880, D3009

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Peter Christian Jensen	30	Gift	Husfader, Daglejer		Klakring Sogn, Vejle Amt
Grethe Andersen Jensen, f. Strøm	33	Gift	Hans Hustru		Enslev, Sverige
Lovise Marie Jensen	7	Ugift	Deres Barn		Klakring Sogn, Vejle Amt
Ane Susanne Jensen	5	Ugift	Deres Barn		Klakring Sogn, Vejle Amt
Niels Peter Jensen	2	Ugift	Deres Barn		As Sogn, Vejle Amt
Niels Mikkelsen	57	Gift	Husejer, Lever af sin Jordlod		Barrit Sogn, Vejle Amt
Ane Marie Sørensen	44	Gift	Hans Hustru		As Sogn, Vejle Amt
Maren Mikkelsen	16	Ugift	Deres Barn		As Sogn, Vejle Amt
Marie Mikkelsen	14	Ugift	Deres Barn		As Sogn, Vejle Amt
Søren Mikkelsen	12	Ugift	Deres Barn		As Sogn, Vejle Amt
Mikkel Mikkelsen	8	Ugift	Deres Barn		As Sogn, Vejle Amt

Kildekritik

Brug kildekritik, selv præster kan skrive forkert! Nogle personer kan også uofficielt have skiftet navn undervejs. Måske hed faderen Jens Hansen, da det første barn blev født, men Jens Hansen Smed eller Jens Smed ved de efterfølgende børnefødsel, fordi han gik under betegnelsen Smed på grund af hans erhverv.

Folketællingerne er skrevet af lægfolk, som ikke alle var lige gode til at stave, hvis faderen i familien hedder Jens, kan han godt være skrevet ind som Jes, så selv om folketællingerne kan være til stor hjælp, kan de også indimellem være med til at forvirre. Der kan også let være mere end ti års forskel på deres alder i folketællingen og i kirkebogen!

I eksemplet om min tipoldefar, var han i følge folketællingen 44 år i 1870 og 57 år i folketællingen 1880!

Jeg har søgt på min svenskfødte tipoldefar Anders Frederik Algren (Ahlgren) (Algreen), der ifølge folketællingen af 1901 skulle være født den 12/11 1855.

Samtlige personer i husstanden

Vejle, Nørvang, Sindbjerg, Laage, 5i, 16, FT-1901, A7876

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Anders Algren	12-11-1855	gift	Husfader	Brøndgraver	Sverrig
Kjerstine Rasmussen	02-08-1855	gift	Husmoder		Give sogn
Ingeborg Algren	18-03-1887	ugift	Barn		Langskov
Johan Peter Algren	15-04-1896	ugift	Barn		Langskov
Holger Algren	22-12-1898	ugift			Langskov

Jeg har fundet hans død i Langskov Kirkebog 1906 døde

14 April 1906 - Laagekær, Sindbjerg Sogn, Nørvang Herred - begravet: 20 April Langskov Kirkegrd. Anders Algren - 60 Aar - født 1846. Brøndgraver, Laagekær, gift med Kirstine født Rasmussen. S. f. B. Laagekær.

Dobbelttjek derfor de fundne informationer for at se, om der er overensstemmelse mellem dåb, konfirmation og folketælling, især ved almindeligt forekommende navne – det kan være spildt arbejde, hvis man forsker i en forkert gren!

Jeg fandt Anders Frederik Algren i en folketælling fra 1880, hvor min tipoldefar skulle have været 33 år og derfor være født i ca. 1847 og her hedder Anders Frederik Ahlgren, og der står endda, at han er født i Læholm, Sverrig, hvilket næsten passer, han er født i Laholm i 1846.

**Vejle, Nørvang, Øster Nykirke, Alsted gaard mark, Et huus,
141, FT-1880, D3309**

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Anders Frederik Ahlgren	33	Gift	huusfader, arbejdsmand	huusfader. arbejdsmand	Læholm. Sverrig
Kirstine Ahlgren født Rasmussen	33	Gift	huusmoder	huusmoder	Klovborg Sogn. Skanderborg Amt
Jensine Marie Ahlgren	3	Ugift	deres børn	deres børn	Her i Sognet
Jørgen Ahlgren	1	Ugift	deres børn	deres børn	Her i Sognet
udøbt pigebarnd	0	Ugift	deres børn	deres børn	Her i Sognet

Læg mærke til at Anders i denne folketælling hedder Anders Frederik Ahlgren og hans kone Kirstine Ahlgren født Rasmussen. I folketællingen fra 1901 hedder han kun Anders Algren og hans kone Kjerstine Rasmussen.

Folketællinger	Kirkebøger	Andre databaser	Deltag	Information	Kontakt
----------------	------------	-----------------	--------	-------------	---------

Alle oplysninger vedr. den valgte person

Navn:	Anders Algren	Køn:	M
Alder:	59	Fødselsdato:	12-2-1846 Fødeår: 1846 Civilstand: Gift
Stilling i husstanden:	Husfader		
Erhverv:	Brøndgraver		
Kildehenvisning:	71		
Kilde:	FT-1906	Husstands-/familienr:	4175873
Matrnr/adresse:	Laage Kær Matr No 4b		
Sogn:	Sindbjerg	Herred:	Nørvang
Amt:	Vejle	Stednavn:	Laage Kær
Indtastningsnr:	S3336	Løbenr.:	814

Samtlige personer i husstanden

**Vejle, Nørvang, Sindbjerg, Laage Kær, Laage Kær Matr No 4b,
4175873, FT-1906, S3336**

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Anders Algren	59	12-2-1846 1846	Gift	Husfader	Brøndgraver
Kirstine Rasmusen	59	2-8-1846 1846	Gift	Husmoder	
Johan Peter Algren	9	15-4-1896 1896	Ugift	Slægting	

I Folketællingen fra 1906 hedder han Anders Algren og fødselsdatoen er nu næsten rigtig Det lykkedes mig også at finde hans fødsel i Sverige, hvor han også står til at skulle være født den 10/2 1846 og kun hedde Anders, men såvel fader som efternavnet er ukendt, ligesom hans mellem og efternavn....

Vigde, fødte och døde i

Laholmsstadsforsamling 1846
1846 Febr.

-- Den 10de fødtes uægte goshebarnet, som døptes den 16 och kallades Anders, moderen Ingeborg Jønsdr pige hos enkefru Ahlgren 32 år. Fadderen oppjages ikke; Faddrer: Hustru Helena Bossedr i Østorp, Ingrid Breta Martensdr ibidem och drengen Anders Jønsson i Veinge.

Som det ses, har Anders skiftet navn efter fødsel, Ahlgren er først kommet til 1862. Om det er en tilfældighed, at Anders er kommet til at hedde Ahlgren, når hans moder boede hos enkefru Ahlgren, finder jeg formentlig aldrig ud af!

Pas på slægtsbøger og hvad I måtte finde på nettet.

Vi kan alle lave fejl, og jeg har jævnlig oplevet nogle, der stolt har vist deres arvede slægtsbog frem. Det kan være en stor hjælp til at komme i gang med slægtsforskning, men alt i den bør tjekkes, da alle kan lave fejl og især førhen, hvor man skulle til arkiverne for at finde alt, kunne man ikke så let krydstjekke og fik så skrevet noget forkert ind.

Man kan flere steder søge efter slægtninge på Internettet, men det meste af det, der er lagt ud, er skrevet ind af slægtsforskere uden at være verificeret, så der kan også være fejl i oplysningerne, så vær kritisk og kontrollér, det I finder.

Sprogbrug

Sproget har også betydning, når man søger i kirkebøger og folketællinger, da det er meget vigtigt, at man som tidligere nævnt forsøger alle mulige stavemåder for de navne, man sætter ind.

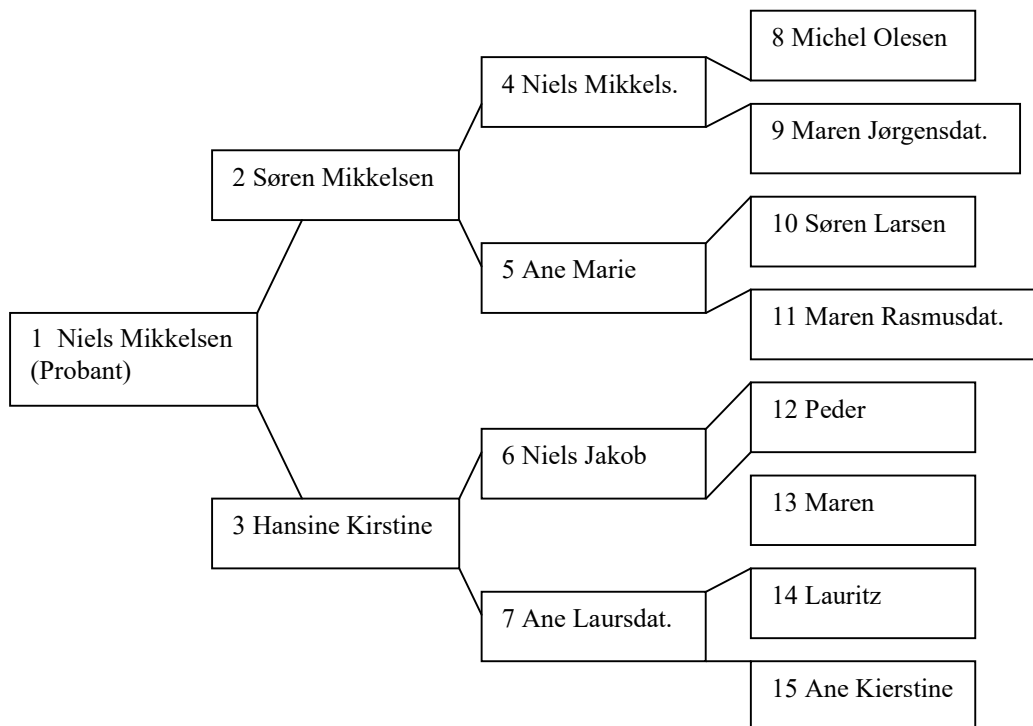
Som vi jo alle, ved ændrer sproget sig konstant, og en meget væsentlig del af slægtsforskning er derfor at forstå de ord, der står, hvor mange ved i dag, at datoen Dominica Brandonum er det samme som Dies focorum eller 1. Søndag i Fasten og at copulerede betyder viede. Men hvad er en boelsmand, fruentimmer, commater, compater, conjux, filia, filius, frater, mater, matrina og uxor blot for at nævne nogle få?

Det kan være utroligt svært at læse de første mange tekster, indtil man kommer ind i tankegangen og sprogbruget. Jeg har derfor samlet de ordbøger mm, jeg har kunnet finde på nettet og vil anbefale, at man starter med at bruge dem, jeg vil derfor ikke komme nærmere ind flere af ordene her men blot henvise til linkene på <http://abostergaard.dk/links/slaegtsforskning/ordbog>

Det er en stor hjælp, hvis man arbejder sammen med andre om det f. eks. ens ægtefælle eller mødes med andre slægtsforskere, for måske kan denne gætte sammenhængen, som man selv har stirret sig blind på.

Slægtsforskningsprogrammer

Det mest simple er at skrive det på papir, og selv om de fleste hurtigt vælger at bruge et slægtsforskningsprogram til computeren, kan det fortsat være en hjælp til overblik at finde papir og blyant frem og lave en forenklet anetavle som f. eks. kan udformes sådan:

En anetavle viser en grafisk oversigt af probanten og hans forfædre.

Jeg har i anetavlen valgt min farfar Niels Mikkelsen som probant, som nr. 2 probantens far, som nr. 3 probantens mor, nr. 4 probantens farfar etc. Bortset fra probanten så har alle mænd et lige nr og alle kvinder et ulige nr.

Man kan finde mange anetavle/slægtstræer på internettet, som man kan printe ud.

Der er rigtig mange slægtsforskningsprogrammer – nogle er bedre end andre, og nogle sværger til et bestemt, så der kan komme store debatter slægtsforskere imellem om hvilket, der er bedst.

Nogle er gratis og nogle koster lidt og nogle bliver hurtigt meget dyre som f.eks. My Heritage. Den er kun gratis indtil man har sat 250 personer ind og kan komme til at koste langt over 1000 kr. om året.

Det vigtigste ved valg af slægtsprogram er, at programmet behersker GEDCOM eksport og import. Det betyder, at man kan flytte sine data fra et program til et andet, så man ikke mister noget, hvis man vil skifte program.

Når man har fundet ud, at hvilket slægtsforskningsprogram, man synes bedst lever op til sine forventninger, kan man installere det eller få en edb-kyndig til at hjælpe sig.

Jeg startede med at bruge et rigtig godt dansk program, men det blev desværre ikke opdateret til de nye styresystemer, så nu bruger jeg Legacy, der findes i en dansk version. Den kan nu downloades

Kom i gang med slægtsforskning

gratis, men tidligere kunne man tilkøbe en deluxe udgave. Jeg ved ikke, om den forbliver gratis.. Der er link til Legacy og vejledninger herunder:

http://www.legacydansk.com/?page=help_downloadVersion

Herunder kan I se, en opbygningen af Legacy med min tipoldefar Niels Mikkelsen, som er far til Søren Mikkelsen, der er gift med Hansine Kirstine Pedersen og har to sønner Niels og Anton Magnus.

Man kan også tilføje bl.a. tekst og billeder, men det kan I læse mere om I vejledningerne og ellers prøve jer frem.

The screenshot shows the Legacy family tree software interface. The main window displays a family tree for Niels Mikkelsen and Hansine Kirstine Pedersen. The interface is organized into several sections:

- Forældre (Parents):** Niels Mikkelsen (1825-1885)+ and Ane Marie Sørensdatter (1835-1917)+ on the left; Niels Jakob Pedersen (1839-1906)+ and Ane Laursdatter (1829-1898)+ on the right.
- Mand (Husband):** Søren Mikkelsen, born 23-11-1867, As sogn, Bjerre herred, Vejle amt. His death record is 11-12-1867, As sogn, Bjerre herred, Vejle amt. His burial record is 16-04-1882, As sogn i Bjerre herred, Vejle amt. His death record is 10-12-1952, Hornum sogn, Bjerre herred, Vejle amt. His burial record is 16-12-1952, Hornum sogn, Bjerre herred, Vejle amt.
- Hustru (Wife):** Hansine Kirstine Pedersen, born 20-09-1867, Daugård sogn, Hatting herred, Vejle amt. Her death record is 21-09-1867, Daugård sogn, Hatting herred, Vejle amt. Her burial record is 02-10-1881, Stouby sogn i Bjerre herred, Vejle amt. Her death record is 14-12-1952, Hornum sogn, Bjerre herred, Vejle amt. Her burial record is 16-12-1952, Hornum sogn, Bjerre herred, Vejle amt.
- Ægteskab (Marriage):** 02-11-1895 - Hornum sogn i Bjerre herred, Vejle amt.
- Børn (Children):** 1 Niels Mikkelsen (1897-1969)+, 2 Anton Magnus Mikkelsen (1903-)+. A link "Klik for at tilføje et barn" is visible.

The interface includes a menu bar at the top with options like "Startside", "Familie", "Anetavle", "Efterslægt", "Kronologi", and "Indeks". The bottom status bar shows the current date and time: 13:44, M:98, P:33, K:97.

Videre med slægtsforskning

Hvis I ikke synes, min vejledning er tilstrækkelig, kan I finde med hjælp ved bl.a. Statens Arkiver:
<https://www.rigsarkivet.dk/vejledning/ny-forsker-kom-godt-i-gang/>

Som overskriften på dette lille kompendium hedder: ”Kom i gang med slægtsforskning” vil jeg henvise til min hjemmeside, slægtsforskerforeninger og arkiver mv. for videre studier af skifter, pantebreve, lægdsruller, politiprotokoller, faderskabssager og meget mere, hvor man kan få kød på de facts, man hidtil har fundet og udfra dette få et indblik i, hvordan forfædrene har levet.

På SA.dk er der vejledninger til det meste inden for slægtsforskning.
<https://www.rigsarkivet.dk/vejledning/rigsarkivets-vejledninger-a-z/>

Man kan også få hjælp hos Danske slægtsforskere.
<https://slaegt.dk/kom-i-gang/>

https://slaegt.dk/media/qdkhez3/begynderhaefte_nyt_2018.pdf